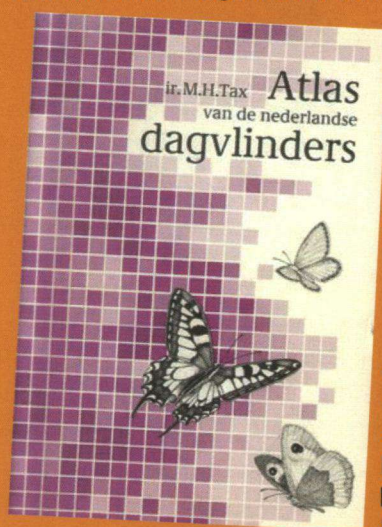

Landelijke vlinderdag 2006: de nieuwe vlinderatlas en meer

De landelijke vlinderdag in 2006 komt er weer aan en we zijn volop bezig met de voorbereidingen. Het ochtenddeel zal in het teken staan van de nieuwe atlas, 'Dagvlinders van Nederland – verspreiding en bescherming'. Neen, de atlas zal dan nog niet klaar zijn, maar hij ligt dan al wel bij de drukker. In dit standaardwerk, dat wordt uitgegeven in de serie Fauna van Nederland, wordt erg veel informatie gegeven over het voorkomen van dagvlinders, over de veranderingen die de

De eerste atlas dagvlinders. De nieuwe atlas wordt heel anders!

Uiteraard zijn er ook weer schitterende vlinder- en libellenfilms te zien, er is een bijdrage van Geert de Vries met mooie opnamen van libellen en een lezing over nachtvlinders.

Tijdens de ruime pauzes bent u in de gelegenheid om de informatiestands te bezoeken en om uw natuurboekenverzameling weer aan te vullen bij de gespecialiseerde boekenverkopers en bij De Vlinderstichting. Maar bovenal is het dé gelegenheid om met honderden andere vlinder- en libellenliefhebbers te genieten van boeiende verhalen en kleurrijke beelden. Een mooie start van het nieuwe vlinder- en libellen-seizoen.

Dick Groenendijk presenteert net als vorig jaar de Wie-kent-quiz.

Landelijke Vlinderdag

11 maart 2006, 10.00 – 16.00 uur
Reehorst te Ede
Toegang: € 8,-
Lunch: € 10,-

U kunt zich nu al aanmelden via de antwoordkaart in dit blad!

afgelopen tientallen jaren zijn opgetreden en over wat nodig is voor behoud en herstel van de dagvlinders in Nederland. Tijdens het ochtenddeel van de vlinderdag zullen er bijdragen te zien zijn die daarmee te maken hebben. Hoe komt zo'n atlas eigenlijk tot stand? Wat gaat er aan het drukken vooraf en waarom duurt het zo lang om zo'n atlas te maken? Het thema biedt ook volop ruimte aan lezingen over (al dan niet bedreigde) dagvlindersoorten met fraaie dia's.

Rectificatie Nachtvlinderposter

In de folder 'Maak kennis met nachtvlinders' die bij het vorige nummer van Vlinders was mee-gestuurd, is helaas een storende fout geslopen. Enkele opletten-de lezers hadden de fout eveneens gesignaleerd en aan ons doorgegeven, waarvoor hartelijk dank. Op het binnenblad wordt bij de sint-jansvlinder (*Zygaena filipendulae*) als waardplant het giftige sint-janskruid genoemd. Dit is onjuist. Ten eerste is het sint-janskruid niet giftig, maar nog belangrijker is dat de sint-jansvlinder niet deze plant, maar vooral gewone rolklaver als waardplant benut. Op plekken waar geen gewone rolklaver staat, wordt overigens ook moerasrolklaver benut, maar in ieder geval geen sint-janskruid.

Nieuwe terreinwinsten gentiaanblauwtje

De inkt van ons artikel in Vlinders nr.1 van 2005 (jrg. 20) over de herkolonisatie van het gentiaanblauwtje (*Maculinea alcon*) is bij wijze van spreken nauwelijks opgedroogd, of in het vliegseizoen van 2005 hebben we in dezelfde contreien zelfs te maken met twee heroveringen van verlorengegaan terrein.

Op 18 juli 2005 was Harm Werners blij verrast het gentiaanblauwtje weer te zien vliegen in een terrein van Natuurmonumenten dat hij jaarlijks inventariseert. Het betreft een gedeelte van de Kruishaarsche Heide, waar hij in 1995 de laatste eitjes (20) telde op een tweetal zieltogende gentianen. Dit seizoen doen de klokjesgentianen het weer wat beter. Op twee plekjes met ca. 10 en 5 gentianen werden zo'n 100 en 40 eitjes geteld. Dit zijn natuurlijk erg kleine en kwetsbare plekjes, maar het is een positieve

ontwikkeling. Deze hervestiging kan hebben plaatsgevonden vanuit de twee 'oude' populaties op afstanden van ongeveer 650 en 1000 meter, of vanuit het terrein waarin we vorig jaar een herkolonisatie constateerden (750 m) en waar ook dit jaar weer eitjes aanwezig waren. Het tussenliggende landschap omvat onder meer behoorlijke stukken bos.

Daarnaast is een terrein van de Appelsche Heide opnieuw gekoloniseerd. Op een plek met ca. 30 gentianen telde Martin Scheper op ca. 7 gentianen zo'n 50 eitjes. De afstand tot de dichtstbijzijnde populatie is ca. 1000 meter.

Een en ander benadrukt de vestigingscapaciteit van het gentiaanblauwtje over grotere afstanden. Na het dieptepunt van enkele jaren geleden met twee bezette terreinen, zijn er nu weer vijf bezette terreinen. Dat biedt hoop voor de toekomst!

Harm Werners en Martin Scheper

Nog meer nieuwe vondsten gentiaanblauwtje!

Na de nieuwe vondsten in de Gelderse Vallei zijn er nog meer gunstige berichten binnen gekomen. Ronald Popken van Natuurmonumenten meldde dat er weer eitjes van het gentiaanblauwtje op het Mantingerzand in Drenthe zijn gevonden. Dit bevestigt de waarnemingen van een paar jaren terug dat zich daar een kleine populatie bevindt. Die lijkt zich wel nieuw gevestigd te hebben want in 1992 is het gebied grondig geïnventariseerd en toen werd de soort niet aangetroffen. De dichtstbijzijnde populatie bevindt zich op het Scharreveld, toch wel 6 km ver. Dat zou misschien wel een record betekenen voor de verste

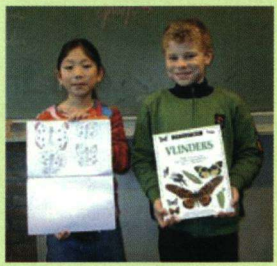
verspreidingsafstand!

Een andere nieuwe vondst is die van een zeer kleine populatie bij Glanerbrug in Overijssel. Maar omdat er hier in 1972 ook al eens eitjes zijn gevonden en de populatie vrij geïsoleerd ligt, gaat het hier waarschijnlijk eerder om een herontdekte dan om een nieuwe populatie. Maar in elk geval is het toch weer een leuke verrassing en een reden om wat optimistischer naar de toekomst voor het gentiaanblauwtje te kijken!

Michiel Wallis de Vries

Vlinderproject groep 5a op de Wingerd

KBS De Wingerd uit Nieuwerkerk a/d IJssel (www.dewingerd.nl) heeft via Educatief Centrum 'De Zwanebloem' uit Gouda een vlinderproject gehouden. In de klas stond een vlinderkastje met rupsen die verpopten en

Leerlingen van groep 5a.

waar na enige tijd 'echte' vlinders uit kwamen. Er was voldoende materiaal om de leerlingen alles over vlinders te vertellen en te laten tekenen, de leerlingen maakten ook nog een vlinderboekje en er werd een video vertoond. Door het inleveren van lege flessen, die statiegeld opleverden, is groep 5a donateur geworden van De Vlinderstichting en zo heeft iedere leerling zijn steentje bijgedragen voor het behoud van de vlinder. Misschien een idee voor andere scholen?

Arjen Versluis

Gezocht: kandidaten voor de Gouden Vlinder

Een groot aantal vrijwilligers levert een bijdrage aan ons natuurbeschermingswerk. Wij zijn op zoek naar mensen of organisaties die zich hierbij onderscheiden door hun uitzonderlijke inzet voor de vlinders. Wie weet, komen zij in aanmerking voor een Gouden Vlinder. De aanvragen worden beoordeeld op grond van de volgende criteria:

1. Er moet een daadwerkelijke bijdrage geleverd worden aan de bescherming van vlinders.
2. De verdiensten van de persoon of organisatie moeten een uitstraling hebben, zowel in de eigen kring als naar buiten toe.
3. De prestatie moet gedurende langere tijd worden geleverd en kwalitatief goed zijn.
4. De verworven kennis moet actief worden uitgedragen.

Kent u een persoon of een organisatie die aan al deze criteria voldoet, zend dan uw gemotiveerde kandidaatstelling uiterlijk 31 december 2005 naar De Vlinderstichting t.a.v. Liesbeth van Agt, Postbus 506, 6700 AM Wageningen. Of mail naar liesbeth.vanagt@vlinderstichting.nl. De kandidaatstellingen worden beoordeeld door de Gouden Vlinder-commissie: Henkjan Kievit, Jan-Willem Sneep en Kars Veling. De uitreiking is op 11 maart 2006 tijdens de Landelijke Dag.

Gift

Van het personeel van het CKCH Laurentiusziekenhuis in Roermond ontvingen wij een gift van € 318,81. Hartelijk dank!